

Společné jmění manželů v exekučním řízení a oddlužení manželů

Abstrakt

Předkládaná rigorózní práce se zabývá institutem společného jmění manželů v rámci exekučního řízení a z oblasti práva insolvenčního přibližuje institut společného oddlužení manželů. Cílem této práce je poskytnout základní informace o hmotněprávním institutu společného jmění manželů s přiblížením jednotlivých režimů společného jmění manželů, rozebrat odpovědnost manželů za dluhy a s tím související možný postih společného jmění manželů v rámci exekučního řízení, uvést možnosti obrany manžela povinného v exekučním řízení a nastínit případné řešení dluhů ve formě institutu společného oddlužení manželů.

Jedním z nejvýznamnějších právních následků uzavření manželství je vznik společného jmění manželů. Exekuční postih společného jmění manželů a postih nyní již výlučného majetku manžela povinného v exekuci souvisí s hmotně právní úpravou, která sama o sobě představuje problematiku značně rozsáhlou a složitou. Exekuční postih společného jmění je tak nutno řešit komplexně, přičemž řešení řady otázek bude ponecháno na judikatuře soudů.

Rigorózní práce je strukturována do pěti kapitol a souvisejících podkapitol. První kapitola definuje pojem společného jmění manželů a uvádí výsledky dotazníkového šetření. Ve druhé kapitole jsou přiblíženy jednotlivé režimy společného jmění manželů. V rámci druhé kapitoly je rozebrána hmotněprávní problematika odpovědnosti manželů za dluhy ve vztahu ke společnému jmění manželů a současně je uvedeno, které dluhy (ne)spadají do společného jmění manželů dle aktuálně platného právního stavu.

Třetí kapitola nejprve charakterizuje exekuční řízení a rozebírá jeho jednotlivé účastníky. Dále se tato kapitola zaměřuje na možný postih společného jmění manželů v rámci exekučního řízení. Kapitola poskytuje rozbor právní úpravy postihování majetku a majetkových hodnot povinného nacházejících se ve společném jmění manželů a majetkových hodnot manžela povinného v exekučním řízení. Kapitola rovněž hodnotí vliv změn manželského majetkového režimu, zejména na základě uzavření smlouvy o manželském majetkovém režimu.

Kapitola čtvrtá v návaznosti na kapitolu předchozí uvádí a rozebírá jednotlivé možnosti obrany manžela povinného v exekučním řízení vůči nesprávnému postižení majetku ve společném

jmění povinného a jeho manžela a majetkových hodnot manžela povinného. Dále tato kapitola nabízí rozbor možností nejen dle aktuálně platné právní úpravy, ale uvádí rovněž možnosti, které měl manžel povinného před účinností novely provedené zákonem č. 139/2015 Sb.

Rigorózní práci uzavírá samostatná kapitola z oblasti insolvenčního práva. Kapitola pátá uvádí základní charakteristiku insolvenčního řízení a popisuje vztah insolvenčního a exekučního řízení. Přestože jsou insolvenční a exekuční řízení dvě samostatná, oddělená řízení, může insolvenční řízení pro osoby (manželé) představovat řešení exekucí vedených proti jednomu či oběma z manželů. Kapitola se zabývá institutem společného oddlužení manželů, který byl do právního řádu zaveden s účinností ke dni 1. 1. 2014.

Klíčová slova

společné jmění manželů, exekuční řízení, společné oddlužení manželů